

חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961¹

1. בחוק זה –
 "השר" – השר לאיכות הסביבה;
 "חוק זה" – לרבות התקנות, חוקי-העזר וההוראות שניתנו לפיו.

הגדרות
(תיקון התשנ"ז)
2. לא יגרום אדם לרעש חזק או בלתי-סביר, מכל מקור שהוא, אם הוא מפריע, או עשוי להפריע, לאדם המצוי בקרבת-מקום או לעוברים ושבים.

מניעת רעש
3. לא יגרום אדם לריח חזק או בלתי-סביר, מכל מקור שהוא, אם הוא מפריע, או עשוי להפריע, לאדם המצוי בקרבת-מקום או לעוברים ושבים.

מניעת ריח
4. (בוטל).

מניעת זיהום אוויר
(תיקון התשס"ח)
5. השר יתקין, בתקנות, כללים לביצוע סעיפים 2 ו-3, ובין השאר רשאי הוא לקבוע מה הם רעש או ריח חזקים או בלתי-סבירים.

כללי ביצוע
(תיקונים:
התשנ"ז, התשס"ח)
6. רשות מקומית רשאית, בחוק-עזר, באישור השר, לקבוע הוראות מיוחדות לענין חוק זה, בהתחשב בתנאים המיוחדים של המקום ותושביו, והוראות כאמור יוכל שישטו מהוראות תקנות שהותקנו לפי חוק זה, לרבות קביעת איתחולתן של התקנות באזורים, בימים או בשעות שהוגדרו בחוק-העזר.

חוקי עזר
(תיקון התשנ"ז)

1. ס"ח 332, התשכ"א (23.3.1961), עמ' 58.
 תיקונים:
 ס"ח 458, התשכ"ה (15.7.1965), עמ' 183;
 ס"ח 1394, התשנ"ב (7.4.1992), עמ' 186;
 ס"ח 1622, התשנ"ז (10.4.1997), עמ' 136;
 ס"ח 2174, התשס"ח (31.7.2008), עמ' 783. הצ"ח – כנסת 111, התשס"ו, עמ' 126 והצ"ח – כנסת 210, התשס"ח, עמ' 209;
 ס"ח 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 861 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח – כנסת 159, התשס"ח, עמ' 216;
 ס"ח 2290, התשע"א (5.4.2011), עמ' 743. הצ"ח – ממשלה 483, התש"ע, עמ' 342;
 ס"ח 2296, התשע"א (13.4.2011), עמ' 902 [התשע"א (מס' 2)]. הצ"ח – ממשלה 482, התש"ע, עמ' 245;
 ס"ח 2401, התשע"ג (11.7.2013), עמ' 102. הצ"ח – ממשלה 765, התשע"ג, עמ' 372.

- הוראות כלליות**
(תיקונים:
התשנ"ז, התשס"ח)
7. השר רשאי להורות, בתקנות, על הצעדים שיש לנקוט למניעת כל הפרה של הסעיפים 2 או 3; תקנות כאמור יכול שיהיו כלליות או לסוגים.
- הוראות אישיות**
(תיקונים:
התשנ"ז, התשס"ח)
8. (א) השר או מי שהשר מינהו לכך, רשאי להורות לאדם פלוני על הצעדים שעליו לנקוט למניעת כל הפרה של הסעיפים 2 או 3.
(ב) התקנת תקנות לפי סעיף 7, או חוק-עזר לפי סעיף 6, לא תגרע מהסמכות לתת הוראות לפי סעיף זה, למי שהתקנות או חוק-העזר האמורים חלים עליו.
- רשיונות למפעלים**
(תיקון התשנ"ז)
9. כל רשיון על פי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, או רשיון אחר הנדרש על פי כל חיקוק לניהול מפעל, יראוהו כאילו הוא מותנה בקיום הוראות חוק זה.
- מינוי מפקחים**
(תיקונים:
התשנ"ז, התשע"א)
- 9א. (בוטל).
- סמכויות מפקחים**
(תיקונים:
התשנ"ז, התשע"א)
- 9ב. (בוטל).
- ראיות**
10. בכל הליך משפטי לפי חוק זה –
- (1) מפגע שנקבע כחזק או כבלתי-סביר בתקנות לפי סעיף 5, חזקה שהוא עשוי לגרום הפרעה לאדם המצוי בקרבת-מקום, כל עוד לא הוכח היפוכו;
- (2) העובדה שהנאשם או הנתבע מילא את כל המוטל עליו בהוראות שניתנו לפי סעיף 8, תהא לו הגנה טובה.
- סמכויות בית משפט**
(תיקונים:
התשנ"ז, התשס"ח)
- 10א. (א) הוגשו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית משפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה, וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, לרבות לביצוע צו לסילוק מפגע לפי סעיף 11ב, והכל כדי למנוע, להפסיק או לצמצם מפגעי רעש או ריח חזקים או בלתי סבירים.
- (ב) על צווים שהוציא בית המשפט לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 20(ב) עד (ח) לחוק המים, התשי"ט-1959, בשינויים המחויבים.

(ג) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה לפי סעיף זה רשאי בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייבו בתשלום ההוצאות שהוצאו להסרת המפגע, אם הגיש התובע או מי שהוציאן בקשה לבית המשפט.

(ד) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה כאמור, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או על חלקם, יחד או לחוד, או לחלק את התשלום ביניהם, הכל כפי שייראה לו בנסיבות הענין.

11. (א) העובר על הוראות אלה, דינו - מאסר ששה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו - כפל הקנס האמור:

(1) סעיפים 2 או 3 לחוק זה;

(2) הוראות השר, או מי שהוא מינה לכך, לפי סעיף 8(א) לחוק זה;

(3) תקנות שהתקין השר הקובעות מהם רעש או ריח חזקים או בלתי סבירים, או תקנות הקובעות את הצעדים שיש לנקוט כדי למנוע הפרת הוראות סעיפים 2 או 3 לחוק זה;

(4) אי ביצוע צו לסילוק מפגע לפי סעיף 11ב לחוק זה.

(ב) העובר עבירה כאמור בסעיף קטן (א), באופן או בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו - ארבע פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(11) (ב) בשל עבירה שעבר אדם לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), שכתוצאה ממנה השיג טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס בשיעור טובת ההנאה או הרווח שהשיג כאמור, נוסף על כל עונש אחר.

(2) לעניין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" - לרבות הוצאה שנחסכה.

(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

(ג) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור של חמישה אחוזים מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בהתראה ושתחילתה עם מסירתה; לענין זה, "התראה" - התראה בכתב ממי שהשר הסמיכו לענין זה.

(ד) הורשע אדם, בתוך שנתיים, פעם נוספת בעבירה לפי סעיף זה, דינו - מאסר כאמור בסעיף קטן (א) או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו, לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע.

(ה) עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.

עונשין
[תיקונים:
התשנ"ז, התשס"ח,
התשס"ח (מס' 2)]

נו) קנס שהוטל בשל עבירה לפי חוק זה ישולם לקרן לשמירת הנקיון כמשמעותה בחוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984 (להלן - הקרן לשמירת הנקיון).

11א. (א) שוטר רשאי לנקוט אמצעים על מנת להפסיק רעש הנגרם ממכשיר אזעקה המותקן בכלי רכב והנמשך למעלה מ-20 דקות.

בסעיף זה, "נקיטת אמצעים" - לרבות פירוק או פגיעה בחלקים של הרכב או של מערכת האזעקה, פריצה לרכב או גרירתו.

(ב) נפתחה מכונית תוך נקיטת אמצעים כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה על המשטרה או על השוטר שגרם לפתיחת המכונית להציב שמירה ליד המכונית.

(ג) שוטר לא ישא באחריות בנזיקין על מעשה שעשה לפי סעיף זה, בתום לב.

(ד) הוצאות הגרירה וההחסנה של כלי רכב שנגרר לפי סעיף קטן (א) יחולו על בעל הרכב כאמור בסעיף 70א(3) לפקודת התעבורה.

סמכות לענין
אזעקות ברכב
(תיקון התשנ"ב)

11א1. (א) נוכח שוטר כי מתבצעת במקום מסוים, ובכלל זה בבית המשמש למגורים, עבירה של גרימת רעש לפי סעיף 11א(א), והיה לשוטר יסוד סביר לחשש כי המשך ביצוע העבירה גורם להפרעה ממשיית לשלום הציבור, רשאי הוא להיכנס למקום כאמור בלא צו בית משפט לשם הפסקת ביצוע העבירה, ובלבד שיש צורך שאינו סובל דיחוי בהפעלת הסמכות כאמור לשם הפסקת העבירה, ועיכוב בהפעלת הסמכות לשם קבלת צו בית משפט יסכל את האפשרות להפסקת העבירה באופן מיידי.

(ב) לא יפעיל שוטר את סמכותו לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר שהזדהה לפני מי ששוהה במקום בציון שמו, כינויו הרשמי והיותו שוטר, ולא ניתנה לו רשות להיכנס למקום אף שדרש באופן ברור להפסיק את ביצוע העבירה ודרישתו לא נענתה.

(ג) נכנס שוטר למקום כאמור בסעיף קטן (א), ידרוש להפסיק את ביצוע העבירה; סירב מי ששוהה במקום להפסיק את ביצוע העבירה כאמור לאחר שנדרש לעשות זאת, רשאי שוטר לנקוט באמצעי חיוני הדרוש לשם הפסקת ביצוע העבירה.

סמכות בניסה
למקום לשם הפסקת
רעש
(תיקון התשע"ג)

11ב. (א) נוכח השר או מי שהוא הסמיך לענין זה כי נגרם רעש או ריח חזקים או בלתי סבירים (להלן - מפגע), וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לעשות את אלה:

צו לסילוק מפגע
(תיקונים:
התשנ"ז, התשס"ח)

(1) לצוות על מי שגרם למפגע או על בעל הנכס שממנו נגרם המפגע, להפסיק את המפגע, או לסלקו למקום, באופן ובתוך תקופת הזמן שנקבעה בצו ושתחילתה במועד מסירתו, הכל כפי שיוורה בצו;

(2) לצוות על מי שגרם למפגע או על בעל הנכס שממנו נגרם המפגע בצו כאמור בפסקה (1), להחזיר, במידת האפשר ובהתאם לנסיבות, את המצב לקדמותו.

(ב) מי שלא קיים הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי השר או מי שהוא הסמיך לענין זה, לבצע את הנדרש לפי הצו; משעשה כן, יהיה מי שנצטווה, אך לא מילא אחר הוראות הצו, חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו, לקרן לשמירת הנקיון; על גבייתן של הוצאות שהוצאו לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גביה).

(ג) מי שהשר הסמיך לענין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי להיכנס לכל מקום לשם ביצוע הצו, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

(ד) על מסירת צו לפי חוק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחויבים.

111. (א) הרואה עצמו נפגע על ידי צו שהוצא לפי הוראות סעיף 111ב, רשאי להגיש לבית המשפט המוסמך לדון בעבירה נושא הצו, בקשה לביטולו.

(ב) הגשת בקשה לביטול צו לפי הוראות סעיף קטן (א), אינה מתלה את תוקפו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו במעמד צד אחד, תידון הבקשה במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים מיום ההחלטה.

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לאשרו או לשנותו.

111ג. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 11 על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדי; המפר הוראה זו, דינו - כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 11 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדי, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

בקשה לביטול
צו על ידי בית
המשפט
[תיקון התשס"ח
(מס' 2)]

אחריות נושא
משרה בתאגיד
[תיקון התשנ"ז]

שיעורי קנסות
(תיקון התשנ"ז)

111. על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור לעבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, וכן לעבירת קנס חוזרת, נמשכת או נוספת שעבר אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.

קובלנה
(תיקון התשנ"ז)

111ה. (א) על עבירה לפי חוק זה רשאים המנויים להלן להגיש קובלנה כאמור בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי:

- (1) כל אדם – לגבי עבירה שנעברה ברשות היחיד שלו או שגרמה לו נזק;
- (2) רשות מקומית – לגבי עבירה שנעברה בתחומה;
- (3) כל אחד מהגופים הציבוריים והמקצועיים הקבועים בתוספת לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992.
- (ב) לא תוגש קובלנה לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן מסר הקובל הודעה לשר על כוונתו לעשות כן ולא הוגש, תוך 60 ימים לאחר מכן, כתב אישום מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

תחולה על המדינה
(תיקון התשנ"ז)

111. (א) חוק זה יחול על המדינה, ואולם –
 - (1) הוא לא יחול על מיתקני הועדה לאנרגיה אטומית ועל מי שהוחל עליו צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בניה והפעלה של כור גרעיני), התשל"ה-1974;
 - (2) הוראות חוק זה לא יחולו על פעילות בטחונית או מבצעית או על תוצאות פעילות כאמור, של –
 - (א) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה או יחסי החוץ שלה;
 - (ב) יחידות סמך של משרד הבטחון, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה;
 - (ג) צבא הגנה לישראל, ואולם פעילות כאמור תבוצע, ככל האפשר, בהתאם להוראות חוק זה.
 - (ב) הוראות חוק זה לא יחולו על חברה ממשלתית שהועברו אליה תחומי פעולה של מי מהמנויים בפסקה (א)(2) אחרי יום כ"ג באדר ב' התשנ"ז (1 באפריל 1997), בכל הנוגע לתחומי הפעולה שהועברו אליה.

קובלנה פרטית (תיקון התשכ"ה)	12. (בוטל).	
מטריד היחיד	13. לענין פקודת הנזיקין האזרחיים, 1944, דין כל הפרה של הוראת חוק זה כדין מטריד היחיד.	
גרם מעשה	14. כל מקום בחוק שמדובר בו על גרימת מעשה פלוני, רואים אדם כאילו גרם לאותו מעשה גם אם הוא נעשה במקום הנתון לשליטתו או לפיקוחו, או על ידי מי שנתון לשליטתו או לפיקוחו, והוא לא נקט כל האמצעים הסבירים למניעתו; הטוען כי נקט אמצעים כאמור – עליו הראיה.	
שמירת תוקף	15. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל חיקוק ולא לגרוע מהן, ואין בהן כדי למנוע מרשות של המדינה או מרשות מקומית לקבוע הוראות נוספות על הוראות חוק זה בתחום סמכויותיהן כדין.	
פטור (תיקון התשנ"ז)	16. השר רשאי לקבוע, בתקנות, פטור מהוראות חוק זה, כולן או מקצתן, אם ראו שהדבר דרוש לשם שמירה על זכות ציבורית שהיא עדיפה על הזכות שתיפגע על ידי כך.	
אי תחילת החוק [תיקונים: התשס"ח, התשע"א (מס' 2)]	17. (א) הוראות חוק זה לא יחולו על רעש וריח, שפעולתם אינה חורגת מחוץ לרשות היחיד של הגורם להם. (ב) הוראות חוק זה לא יחולו על רעש מכלי טיס שחל לגביהם סעיף 73 לחוק הטיס, התשע"א-2011.	
ביצוע ותקנות (תיקון התשנ"ז)	18. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.	
דוד בן-גוריון ראש הממשלה	ישראל ברזילי שר הבריאות	חיים משה שפירא שר הפנים
יצחק בן-צבי נשיא המדינה		